

Kinek ajánljuk a **latin minor** szakot?

Azoknak a *magyar, történelem, néprajz, modern idegen nyelv* (angol, német, francia, olasz, orosz, lengyel) *szabad bölcsész, politológia, filozófia, kommunikáció és más* szakos diákoknak, akik **fő szakjukon belül, illetve MA tanulmányaik megalapozására** szeretnének mélyebben megismerkedni az európai kultúra, köztük kiemelten is a magyar kultúra antik és keresztény hagyományaival. Akik **a közös európai művelődés szemszögéből** akarnak fő szakjuk egyes területeire rálátni, s felfedezni, milyen formában él tovább e közös hagyomány ma is a szellemi és a gyakorlati élet sok területén Európa-szerte.

A latin minor szak elvégzését elsősorban tanácsoljuk azoknak, akik mélyen elkötelezettek az európai és a magyar kultúra hagyományai iránt, vagy/és tanulmányaikat magasabb fokon (esetleg tudományos irányban) szeretnék folytatni. Továbbá van elég kedvük főnév- és igeragozásokkal, deák szavakkal és prepozíciókkal közelebbi ismeretséget kötni. Európa több patinás egyetemén – köztük olyan kis népnél, mint a velünk rokon észtek tartui egyetemén – a bölcsészdiploma feltétele ma is a „Latinum” kurzus teljesítése. Akik középiskolában már tanultak latint, azoknak jó alkalom magasabb fokra jutni, nyelvvizsgára felkészülni a minor szakon.

A minor szak órái többségükben a **latin nyelvi ismereteket** alapozzák meg. A hallgatók a kezdő fokról eljutnak a leghíresebb római szerzőkkel (Cicero, Vergilius, Livius) való ismerkedésig, akik stílusa, jellemrajza, témái a legnagyobb hatással voltak minden kor művelődésére. Egy jelentősebb latin szókincs birtoklása segíti a szakszavak vagy a modern indoeurópai idegen nyelvek szókincsének megértését. Az angol szókincs 80% -ban áll közvetve kapcsolatban a latinnal. Megfordítva is boldogulhatunk: próbáljuk ki, hány latin szót ismerünk fel angol, olasz, francia, stb. nyelvtudásunk alapján a latin nyelv törzsszókincséből (lásd: <http://classics.arts.unideb.hu/letoltesek/bolcseszlatin.pdf>) vagy mennyit értünk meg ugyanígy a modern latin nyelven írt napi hírekből (lásd: <http://www.yleradiol.fi/nuntii/> címen, vagy a google keresőbe beírva a *nuntii Latini* kifejezést).

A rómaiak példaképe a kultúrában az ókori görögök voltak, az ábécétől az irodalmi műfajokon, a művészeti és gondolkodási formákon át a szókincs ma is élő darabjaiig a görög szellem alkotásait közvetítették a rómaiak. Ezért a latin minor szakon **ógörög nyelvi alapismereteket** is szerez az érdeklődő.

Külön foglalkozunk a **Magyarországon használt latin nyelvvel** és néhány itthon készült kiemelkedő munkával. A magyar szentek középkori latin legendái például, mint Szent

Istváné, Szent Gellérté, Szent Lászlóé vagy Szent Margité, a latin és a magyar kultúra érintkezési pontját mutatják meg, minthogy ezeket még a középkorban magyarra fordították (a magyar Margit-legendát modernizált átírásban lásd például <http://mek.oszk.hu/00200/00246/index.phtml>). Latinul írt és latinosított nevet választott magának első európai szintű költőnk, a humanista Janus Pannonius (<http://www.januspannonius.hu/>).

A **görög-római mitológia** történetei olyan művelődési közkinccs, amelyek motívumai minden későbbi korban felbukkannak a különböző népeknél, az írói tehetség, szándék szerint új meg új értelmezést kapva. A latin minor szak tantervéből ezért nem hiányozhat a görög-római istenvilág legjellemzőbb alakjainak, történeteinek bemutatása sem. Különösen érdekes az a kérdés, hogyan ismerhetők fel az egyes mitológiai alakok az antik vagy a későbbi ábrázolásokon, és hogyan állapítható meg, hogy milyen történeteket jelenítenek meg ezek (<http://www.theoi.com>).

A **görögök és a rómaiak művészetének** sok emlékét ma is megcsodálhatjuk, elég csak egy sétát tenni Aquincumban vagy éppen a Forum Romanumon, (akár virtuálisan: <http://www.vroma.org/~forum/forum.html>). Sőt egy mai templom, vagy akár egy divatos lakóház is őrizheti az ókori mintákat. A latin minor keretében mód van bepillantani a görög-római művészet jellemző formáiba. Az ókori, és első sorban a görög és a római kultúráról alkotott mai kép tárul elénk az Ókor c. negyedéves folyóirat lapjairól. A folyóirat honlapja (<http://www.ookor.hu>) érdekes és értékes linkeket tartalmaz a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményéhez és különféle történeti lapokhoz. Akiket elsősorban a régészeti emlékek érdekelnek, azok ízelítőt kapnak tanulmányaik folyamán a legfontosabb antik ásatásokról (<http://regeszet.lap.hu>).

A **rómaiak mindennapjainak** életéből ad ízelítőt az Életmód a régi Rómában című tárgy. Ennek keretében nemcsak az ókori Róma embere válik számunkra hús-vérré, hanem felfedezhetjük a napjainkig – ha megváltozva is – továbbélő hagyományokat is, mint az olympia játékok, az (egyetemi) togák, a fürdőkultúra vagy éppen az étkezés terén. Ezekről is tájékozódhatunk az Ókor című folyóirat archív számaiban (<http://www.ookor.hu>).

A latin minor szakot jó szívvel ajánljuk minden hallgatónak, akit érdekel, mennyiben vagyunk európai kultúrnép, a nyugati keresztény kultúrkör részesei.

A kangela@delfin.unideb.hu címen szívesen válaszolunk további érdeklődő kérdésekre is.